

Αθήνα, 23 Ιουλίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την Υπουργό Πολιτισμού κ. Λίνα Μενδώνη

Θέμα: Ο κίνδυνος καταστροφής του προϊστορικού μνημείου της Παπούρας Ηρακλείου από την πραγματοποίηση έργων στο πλαίσιο της δημιουργίας του νέου αερολιμένα

Κυρία Υπουργέ,

Η πρόθεση της κατασκευάστριας εταιρίας του νέου αερολιμένα Ηρακλείου να τοποθετήσει εγκαταστάσεις ραντάρ στον λόφο Παπούρα, όπου έχει ανακαλυφθεί προϊστορικό μνημείο ανυπολόγιστης αρχαιολογικής αξίας και ιστορικής σπουδαιότητας, έχει προκαλέσει σφοδρές αντιδράσεις, όχι μόνον από την τοπική κοινωνία και τον Δήμο Μινώα Πεδιάδος, αλλά και από την ίδια την επιστημονική κοινότητα.

Είναι χαρακτηριστικό ότι 114 αρχαιολόγοι συνυπέγραψαν κείμενο, με το οποίο κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου για το μνημείο, εφόσον προχωρήσουν τα έργα στην περιοχή. Συγκεκριμένα διαβάζουμε:

«Για καταστροφή μιλούν και 114 σημαντικοί αρχαιολόγοι πεδίου της κρητικής αρχαιολογίας των τελευταίων τεσσάρων δεκαετιών, ανάμεσά τους εκπρόσωποι της Βρετανικής και της Ιταλικής Αρχαιολογικής Σχολής που δραστηριοποιούνται στην Κνωσό και στη Φαιστό, διακεκριμένοι Αμερικανοί και Βέλγοι ανασκαφείς μεγάλων μινωικών θέσεων, επίτιμοι διευθυντές Εφορειών Αρχαιοτήτων της Κρήτης και του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου, κορυφαίοι επιστήμονες της μινωικής και της μεταμινωικής αρχαιολογίας από πανεπιστήμια όλου του κόσμου» (1).

Μεταξύ άλλων γράφουν:

«Η πρόθεση της διαχειρίστριας εταιρείας “Διεθνής Αερολιμένας Ηρακλείου Κρήτης” να εγκαταστήσει τα ραδιοβοηθήματα του νέου αεροδρομίου στην Παπούρα (ραντάρ ύψους δεκάδων μέτρων, πύργους ελέγχου και άλλα βοηθητικά κτίρια) με εκτενείς διαμορφώσεις και ταπεινώσεις του λόφου, θα βλάψει ανεπανόρθωτα το μνημείο και τον περιβάλλοντα χώρο, διαταράσσοντας την άρρηκτη σχέση που τα συνδέει, παραβιάζοντας κατάφορα τις διατάξεις του αρχαιολογικού νόμου 4858/2021 και καταστρέφοντας την αυθεντικότητα του πολιτιστικού τοπίου, όπως αυτό αναφέρεται στις διεθνείς συμβάσεις που δεσμεύουν την Ελλάδα» (2).

Στις 10 Ιουλίου τ.έ. το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο ενέκρινε κατά πλειοψηφία τις παρεμβάσεις στον αρχαιολογικό χώρο, με μειοψηφία μίας ψήφου, πυροδοτώντας νέα σειρά αντιδράσεων, μεταξύ άλλων και από την αντιπρόεδρο του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων κ. Δέσποινα Κουτσούμπα, ενώ παρεμβάσεις στη συνεδρίαση του ΚΑΣ υπέρ της προστασίας του μνημείου έκαναν επίσης σημαντικοί αρχαιολόγοι, όπως ο επίτιμος Έφορος Αρχαιοτήτων Αντώνης Βασιλάκης, ο Γιώργος Χαρίτος, πρόεδρος του παραρτήματος Κρήτης του Συλλόγου Εκτάκτων Αρχαιολόγων, η προαναφερθείσα κ. Δέσποινα Κουτσούμπα, αλλά και ο πρόεδρος του Τμήματος Ανατολικής Κρήτης του ΤΕΕ, Γιώργος Ταβερναράκης (3).

Κατόπιν τούτων, ερωτάται η κ. Υπουργός:

www.NIKH.gr | info@NIKH.gr | facebook.com/NIKH-GREECE | Twitter.com/NIKHGREECE

Θεσσαλονίκη: 2310 232999 Πλατεία Αριστοτέλους αρ.5, ΤΚ 546 23 | Αθήνα: 210 7470222 Μεσογείων 2-4, ΤΚ 115 27

σ. 1 / 3

- Για ποιο λόγο αγνοεί τη φωνή τόσων δεκάδων διακεκριμένων επιστημόνων και εκπροσώπων αρχαιολογικών φορέων, διακινδυνεύοντας την πρόκληση ανεπανόρθωτης βλάβης σε ένα από τα σημαντικότερα αρχαιολογικά μνημεία της πατρίδας μας, αλλά και ολόκληρης της Ευρώπης;
- Έχει συνομιλήσει η ίδια με τους αρχαιολόγους που διαφωνούν και διαμαρτύρονται για τα έργα στο σημείο και έχει ακούσει την επιστημονική τους τεκμηρίωση για τις αντιρρήσεις τους; Αν όχι, προτίθεται να το πράξει πριν την πραγματοποίηση των έργων;
- Έχει εκπονηθεί μελέτη για την ασφάλεια του μνημείου παρά την πραγματοποίηση των έργων, και από ποιον;
- Ποιοι συνεργάτες του υπουργείου Πολιτισμού έχουν μελετήσει το θέμα; Έχουν μελετήσει την επιχειρηματολογία των αντιδρώντων επιστημόνων που επιμένουν ότι το μνημείο θα υποστεί ανεπανόρθωτη βλάβη;
- Σε περίπτωση που τα έργα στο σημείο πραγματοποιηθούν, το μνημείο υποστεί ζημιές και συνεπώς οι αντιδρώντες επιστήμονες, ο Δήμος Μινώα Πεδιάδος και ο τοπικός πληθυσμός δικαιωθούν:
 - έχει εκπονηθεί σχετική μελέτη για την αποκατάσταση του μνημείου;
 - ποια πρόσωπα (ονομαστικά) θα υποστούν τις συνέπειες του νόμου και βάσει ποιων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας θα καθοριστούν αυτές;

Παραπομπές

- (1) Βλ. Μάριου Διονέλλη, [«Δεν θα περάσει το έγκλημα στην Παπούρα» | ΕΦΣΥΝ](#)
- (2) Ό.π.
- (3) Του ίδιου, [Ημέρα ντροπής για την Αρχαιολογία - «Ναι» από το ΚΑΣ για ραντάρ στην Παπούρα | ΕΦΣΥΝ](#)

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Δημήτριος Νατσιός

Γεώργιος Ρούντας

Κορνηνός Δελβερούδης

Σπυρίδων Τσιρώνης